REPUBLIKA SLOVENIJA
FISKALNI SVET

Ocena javnofinančnih posledic koalicijske pogodbe »Koalicija za uspešno Slovenijo: Koalicijska pogodba za mandat 2026-2030«

Junij 2026

Ocene so bile pripravljene na podlagi podatkov, znanih do 10. 6. 2026.

Številka dokumenta: 30-2/2026/3

Povzetek

Koalicijska pogodba predstavlja ključen dokument ob vzpostavitvi vlade z naborom načrtovanih ukrepov za mandatno obdobje. Fiskalni svet zato tudi tokrat, kot ob vseh dosedanjih menjavah vlad od svoje ustanovitve, ocenjuje njene javnofinančne učinke, pri čemer ne presoja ustreznosti napovedanih ukrepov. Naše ocene ne predstavljajo napovedi dejanskega gibanja javnih financ, temveč prikaz velikostnega reda tveganj v primeru izvedbe ukrepov.

Osnovna ugotovitev je, tako kot v vseh treh preteklih primerih ocen koalicijskih pogodb, da koalicijska pogodba tudi tokrat ne sledi najboljšim praksam, saj omogoča finančno ovrednotenje le okoli desetina vseh identificiranih ukrepov. Večina ukrepov, ki jih je mogoče finančno ovrednotiti, ima pretežno negativen vpliv na javne finance, medtem ko so številni napovedani ukrepi, ki bi lahko prispevali k bolj učinkovitemu delovanju države, večinoma splošne narave in brez jasne časovnice izvedbe.

Izhodiščno stanje javnih financ nakazuje vedno večje odmikanje od zagotavljanja vzdržnosti v naslednjih letih in zahteva konsolidacijo. V takšnih okoliščinah bi izpolnjevanje osnovne zaveze koalicijske pogodbe glede spoštovanja fiskalnih pravil omejevalo uvajanje napovedanih ukrepov. Možni pozitivni učinki v koalicijski pogodbi napovedanih ukrepov na gospodarsko aktivnost in prihranki zaradi učinkovitejšega delovanja države ne bi zadoščali za izravnavo njihovih pretežno neugodnih javnofinančnih učinkov. Tudi če bi morebitna višja gospodarska rast in večja učinkovitost del teh učinkov ublažili, bi se to pokazalo zgolj postopno in z zamikom. Zato bi se tudi ob postopnem uvajanju stanje javnih financ po polni uvedbi ukrepov iz koalicijske pogodbe brez dodatnih kompenzacijskih ukrepov strukturno poslabšalo.

V bodoče bi bilo ključno, da so javnofinančni učinki načrtovanih politik oziroma novih ukrepov ustrezno in celovito ocenjeni. Smiselno bi bilo, da vlada ob pripravi proračunskih dokumentov za vse pomembnejše ukrepe predstavi oceno javnofinančnih učinkov, časovnico izvedbe in njihov vpliv na izpolnjevanje zavez iz srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta.

1. Uvod

Fiskalni svet (v nadaljevanju: FS) poleg izvajanja zakonsko predpisanih nalog opozarja tudi na javnofinančne učinke pomembnih političnih odločitev. Koalicijska pogodba predstavlja ključen dokument vsake vlade z naborom načrtovanih ukrepov v časovnem obdobju njenega mandata. Neodvisno ocenjevanje javnofinančnih in makroekonomskih učinkov koalicijskih pogodb in tudi volilnih programov je v nekaterih državah ustaljena praksa.[1] S tem se veča transparentnost in hkrati odgovornost delovanja nosilcev ekonomske politike.

FS skladno s svojim statusom in zakonskimi pristojnostmi ne presoja ustreznosti ukrepov, predvidenih v koalicijski pogodbi, temveč podaja zgolj oceno njihovih učinkov na javnofinančne agregate. Ocenjeni učinki predvidenih ukrepov ne pomenijo, da se bodo ti tudi dejansko odrazili v saldu javnih financ, saj bosta njihova natančnejša ureditev in časovnica predmet kasnejših odločitev vlade oziroma državnega zbora. Ugotavljamo tudi, da precejšen del ukrepov koalicijskih pogodb, ki jih je doslej ocenjeval FS, ni bil izveden ali pa ni bil izveden v predvideni obliki. Poleg tega se lahko do pričetka izvajanja ukrepov spremenijo tudi makroekonomsko okolje in obnašanje ekonomskih subjektov ter zato tudi stanje javnih financ. To vse lahko vpliva na odločitev o uvedbi ali pa na učinke ukrepov. Na podlagi ocen, pripravljenih v tem dokumentu, kljub temu opozarjamo na obstoj javnofinančnih tveganj, povezanih z morebitno realizacijo načrtovanih ukrepov.

Tokrat ocenjujemo javnofinančne učinke ukrepov ekonomske politike, navedenih v dokumentu »Koalicija za uspešno Slovenijo: Koalicijska pogodba za mandat 2026-2030« (v nadaljevanju: KP26).[2] FS je doslej javnofinančne učinke koalicijskih pogodb predstavil septembra 2018, marca 2020 in junija 2022, oziroma po imenovanju vsakokratne vlade v Državnem zboru.[3] FS bo tudi v prihodnje ocenjeval ključne dokumente ekonomske politike, med katere sodi koalicijska pogodba. V kolikor bodo ti celoviti in bodo vsebovali dovolj jasno predstavljene ukrepe, bo možna tudi ustrezna ocena njihovih posledic. To bi lahko prispevalo k manjšanju negotovosti z bolj predvidljivim oblikovanjem pričakovanj in odločanja ekonomskih subjektov.

2. Javnofinančna izhodišča

Med letoma 2019 in 2025 se je položaj javnih financ vidno poslabšal; poslabšanje je bilo pretežno strukturne narave in ne neposredna posledica obsežnih ukrepov ob krizah. Potem, ko je bil saldo sektorja država leta 2019 v presežku (0,7 % BDP), se je v vmesnem obdobju poslabšal za okoli 3 o. t. BDP in bil v letu 2025 v primanjkljaju (-2,5 % BDP). Poslabšanje ni neposredno povezano s protikriznimi ukrepi ob številnih šokih, ampak je pretežno strukturne narave. Delež prihodkov v BDP se je v tem obdobju povečal, a je bilo povečanje deleža izdatkov za 5,8 o. t. BDP za več kot dvakrat večje. Pretežni del povečanja deleža prihodkov je izhajal iz diskrecijskih ukrepov ekonomske politike s preoblikovanjem dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja v obvezni prispevek, uvedbo prispevka za dolgotrajno oskrbo, ter začasnim povišanjem stopnje davka na dohodek pravnih oseb kot enim izmed virov za financiranje sanacije po poplavah leta 2023. Po drugi strani je bilo povečanje deleža izdatkov široko osnovano. Najbolj sta se povečala delež socialnih nadomestil, v podobni meri zaradi višjih izdatkov za pokojnine, boleznine in ostala nadomestila, ter delež investicij, rast katerega je bila

[1] Denimo na Nizozemskem, v Avstraliji in v Kanadi.

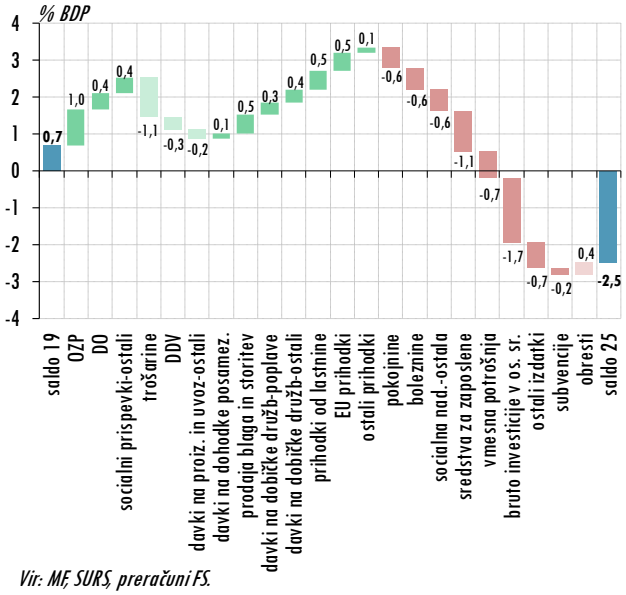
[2] Razpoložljiva na: https://www.sds.si/app/uploads/2026/05/21.05.2026.0682_001.pdf

[3] Ocene so razpoložljive na https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2018/09/Ocena-koalicijske-pogodbe.pdf, na https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2020/03/Ocena-koalicijske-pogodbe-_marec2020.pdf in na https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2022/06/Ocena-koalicijske-pogodbe_junij2022.pdf

le v manjši meri financirana z večjimi EU sredstvi. Vidno se je povečal še delež sredstev za zaposlene, predvsem lani ob uvedbi novega plačnega sistema, ki po naši oceni v pomembni meri odraža povišana pričakovanja po obsežnih dodatkih v času epidemije. Poslabšanje položaja javnih financ je bilo v Sloveniji v obdobju 2019-2025 večje kot v povprečju EU. Kljub precej večjemu povečanju deleža prihodkov v BDP, je bilo namreč povečanje deleža izdatkov dvakrat večje kot v povprečju EU.

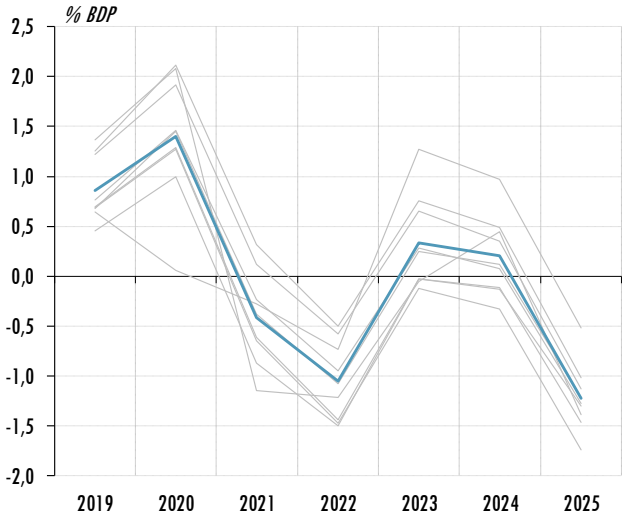
Javne finance se po oceni FS[4] in EK[5] odmikajo od spoštovanja fiskalnih pravil in posledično zagotavljanja vzdržnosti javnih financ. Projekcije FS in EK nakazujejo, da bo kumulativno odstopanje od zavez iz Srednjeročnega fiskalno-strukturnega načrta (v nadaljevanju: Načrt) že letos oziroma naslednje leto preseglo dovoljeno. FS tudi ocenjuje, da bi se odstopanje do konca obdobja trenutnega Načrta leta 2028 lahko občutno povečalo. Ukrepi, ki jih je vlada v odhajanju sprejela po

Slika 2.1: Dejavniki spremembe salda sektorja država 2019-2025

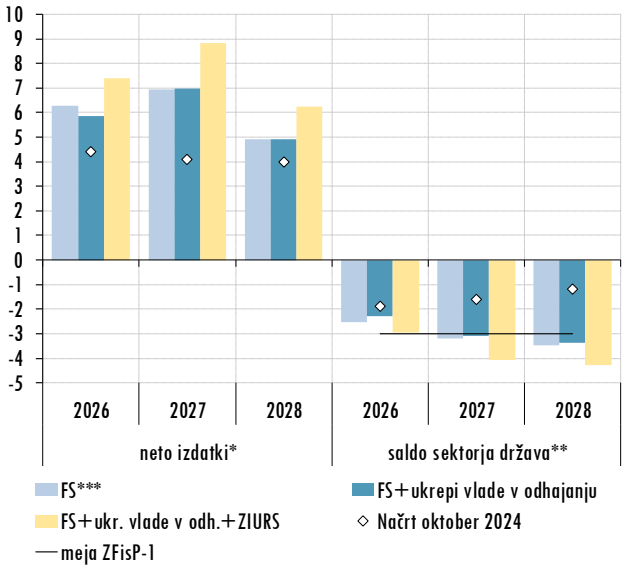
Vir: MF, SURS, preračuni FS.

Slika 2.2 : Strukturni primarni saldo

Vir: UMAR, EK, IMF, OECD, MF, preračuni FS. Opomba: z modro je označena povprečna ocena strukturnega primarnega salda na podlagi devetih ocen proizvodne vrzeli.

Slika 2.3: Javnofinančne projekcije

*Vir: Ministrstvo za finance, ocene FS. Opombi: * rast v %; ** v % BDP; ***osnovni scenarij april 2026.*

[4] Glej FS (2026).

[5] Glej Evropska komisija (2026b).

oddaji Letnega poročila o napredku, ne zadostujejo za spoštovanje zavez glede rasti neto izdatkov. Zato se je za zagotavljanje vzdržnosti javnih financ potrebno izogniti ukrepom, ki bi stanje dodatno slabšali oziroma izvesti postopno konsolidacijo na način, ki ne bo ogrozil gospodarske rasti. Uveljavitev Zakona o interventnih ukrepih za razvoj Slovenije (ZIURS)[6] bi pomenila dodatno odstopanje od zavez iz Načrta in še povečala predvideni primanjkljaj. Pri oceni stanja javnih financ je potrebno izpostaviti, da je ena ključnih prednosti spremenjenih evropskih fiskalnih pravil prilagojenost zavez v obliki dovoljene rasti neto izdatkov dolgoročnim tveganjem, specifičnim za vsako državo članico posebej. To hkrati pomeni, da neposredna primerjava ravni salda sektorja država med državami članicami ne odraža ustrezno tveganj za vzdržnost javnih financ.

3. Metoda pregleda koalicijske pogodbe

Javnofinančne učinke koalicijske pogodbe smo tudi tokrat skušali v čim večji meri finančno ovrednotiti. Možnost kvantitativne ocene smo najprej določili z oceno konkretnosti opredelitve posameznih ukrepov. Te smo opredelili kot splošne, mejne in konkretne.[7] Splošni ukrepi so po naši opredelitvi zgolj usmeritve, na podlagi katerih finančne ocene učinkov ni mogoče pripraviti. Mejni ukrepi so tisti, ki omogočajo pripravo finančne ocene zgolj pogojno, saj v svoji definiciji niso dovolj natančni. Konkretni ukrepi pa so tisti, ki so definirani npr. s konkretno vsoto ali konkretno davčno stopnjo, zato je mogoče njihove javnofinančne učinke dokaj natančno ovrednotiti. Med vsemi identificiranimi ukrepi v KP26, ki jih je skupaj okoli 130, jih je zgolj okoli desetina opredeljenih tako, da omogočajo kvantitativno oceno njihovih javnofinančnih učinkov. Za vse ukrepe KP26, za katere je to bilo mogoče, smo opredelili smer potencialnega javnofinančnega učinka na kratek in na dolgi rok. Skupaj s področjem, na katero posegajo, in opredelitvijo konkretnosti so prikazani v Prilogi 1.

Za prikaz celovitejše ocene vpliva ukrepov KP26 smo ocenili tudi možne učinke navedenih ukrepov na gospodarsko aktivnost, kar nam omogoča določitev dinamičnega vpliva ukrepov na javne finance. Statične ocene učinkov javnofinančnih ukrepov so namreč zgolj prvi približek njihovega vpliva na javnofinančno stanje, saj ukrepi vplivajo tudi na delovanje gospodarstva in gospodinjstev ter na njihova pričakovanja. Vpliv javnofinančnih ukrepov na gospodarstvo je poleg od vrste ukrepov v pretežni meri odvisen od cikličnega položaja in odprtosti gospodarstva, delovanja denarne politike in od javnofinančnega položaja države.[8] Dinamične ocene, ki smo jih pripravili za celovitejši prikaz vpliva ukrepov KP26 te dejavnike upoštevajo skladno s strukturo uporabljenih modelov. Pri tem smo v simulacijah zaradi jasnejšega prikaza učinkov fiskalne politike in zaradi lažje razlage rezultatov predpostavili nespremenjeno denarno politiko.[9]

[6] Razpoložljiv na: /https://imss.dz-rs.si/IMiS/ImisAdmin.nsf/ImisnetAgent?OpenAgent&2&DZ-MSS-01/b5d73d8413dd5f766248e08d4128c8a966e7e9057e661727a203a1be586d97bb Učinki ukrepov iz tega zakona znašajo po oceni FS okoli 900 mio EUR oziroma več kot 1 % BDP.

[7] Ob pregledu ugotavljamo, da je nekaj ukrepov, navedenih v KP26, že v veljavi. Ti so v Prilogi 1 posebej označeni (0).

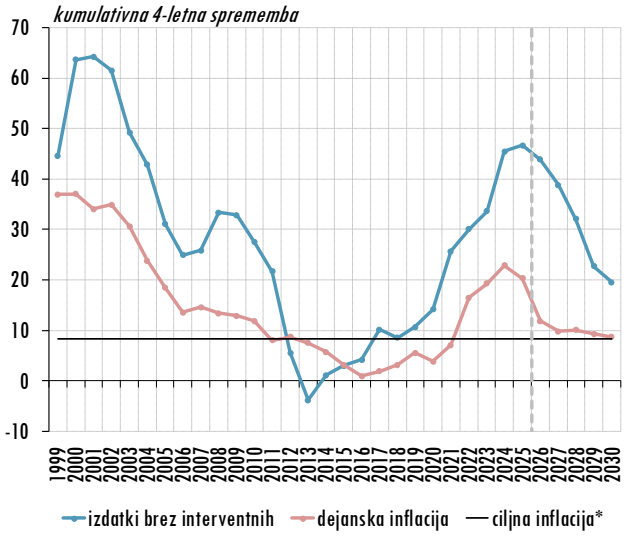
[8] Šibak javnofinančni položaj omeji učinkovitost delovanja fiskalne politike. Za pregled literature in analizo dejavnikov vpliva javnofinančnih ukrepov na gospodarstvo glej npr. Batini et al. (2014), Horvath et al. (2020) ali Huidrom et al. (2022).

[9] Finančni trgi sicer trenutno pripisujejo dokaj visoko verjetnost povišanju obrestnih mer ECB. To bi posredno zvišalo tudi stroške zadolževanja države in s tem stroške obresti pod predpostavko, da bi ukrepi KP26 zahtevali dodatno zadolževanje.

4. Ocena javnofinančnih učinkov ukrepov koalicijske pogodbe

Osnovni usmeritvi KP26 glede javnih financ sta zagotavljanje stabilnih, vzdržnih in predvidljivih javnih financ ob doslednem upoštevanju fiskalnih pravil ter zgornja meja rasti izdatkov, ki v mandatu ne sme preseči ciljne inflacije. Dosledno spoštovanje fiskalnih pravil bi pomenilo, da se skladno z ZFisP-1 zagotovi srednjeročno ohranjanje dolga in primanjkljaja sektorja država pod mejo 60 % BDP oziroma -3 % BDP, rast očiščenih izdatkov pa sledi Načrtu. Ob upoštevanju trenutno veljavnih politik nobeden od teh treh fiskalnih ciljev v naslednjih štirih letih ne bo spoštovan. V primeru uveljavitve ZIURS bi se doseganje ciljev še oddaljilo. Enako velja za drugo usmeritev, po kateri rast izdatkov v štirih letih ne sme presegati ciljne inflacije.[10] V kolikor ciljno inflacijo v KP26 predstavlja cilj ECB o 2-odstotni letni inflaciji, rast izdatkov v štirih letih skupaj ne sme preseči 8,2 %. V preteklih štirih letih skupaj je dejanska inflacija znašala nekaj nad 20 %, rast izdatkov brez upoštevanja interventnih ukrepov pa preko 45 %. Doseganje te usmeritve iz KP26 bo v pomembni meri odvisno od dejanske inflacije v naslednjih štirih letih, saj je pomemben del javne porabe eksplicitno ali implicitno indeksiran z inflacijo. Po osnovnem scenariju pomladanske napovedi UMAR (2026) naj bi dejanska inflacija v naslednjih štirih letih skupaj sicer bila podobna ciljni, vendar je bila napoved pripravljena pred začetkom konflikta v Iranu. Ta predstavlja pomembno tveganje, da bo inflacija višja od napovedi osnovnega scenarija. Tudi v primeru, da bi se osnovna napoved inflacije uresničila, javnofinančne projekcije FS po scenariju trenutno veljavnih politik pred uveljavitvijo ZIURS nakazujejo, da bo rast izdatkov v naslednjih štirih letih skupaj znašala nekaj manj kot 20 %. Za doseganje usmeritve KP26 glede najvišje dovoljene rasti izdatkov bi bila torej potrebna precejšnja konsolidacija še pred uveljavitvijo ukrepov KP26, ki so pretežno prihodkovne narave in bi sicer javnofinančni položaj dodatno slabšali. Obseg konsolidacije, kot bi bil potreben za zagotovitev omenjenega cilja KP26 glede najvišje rasti izdatkov, je bil do sedaj dosežen le v letih 2012 in 2013.

Slika 4.1: Izdatki sektorja država in inflacija

*Vir: SURS, preračuni FS. Opombe: *ciljna inflacija ECB v višini 2 % na leto.*

[10] Simulacije FS sicer kažejo, da bi uveljavitev tovrstnega pravila razmeroma hitro zmanjšala delež javnofinančnih izdatkov v BDP. Vendar bi lahko bil zlasti v primeru ponudbenih šokov manevrski prostor delovanja fiskalne politike neprimerno omejen oziroma bi lahko z vztrajanjem pri rasti izdatkov, omejeni na ciljno inflacijo, delovala prociklično restriktivno. To pomeni, da bi v neugodnem delu cikla dodatno omejevala gospodarsko aktivnost.

Statični učinek konkretnih ukrepov iz KP26 znaša po indikativni oceni -1,4 % BDP, učinek identificiranih ukrepov, ki smo jih še lahko finančno ovrednotili pa bi lahko saldo dodatno poslabšal za 0,9 % BDP. Kot je omenjeno zgoraj, predstavljajo ukrepi KP26, ki jih je mogoče finančno ovrednotiti, le okoli desetino vseh identificiranih ukrepov. Osnovna ugotovitev je, da imajo ti ukrepi v prevladujoči meri negativen učinek na saldo sektorja država. Med konkretnimi ukrepi izstopajo predvidene davčne razbremenitve (uvedba socialne kapice pri 2,5-kratniku povprečne plače, postopen dvig splošne dohodninske olajšave, ukinitev 50-odstotnega razreda in povečanje dohodninske olajšave za mlade), ki bi po naših ocenah saldo poslabšale za okoli 1 % BDP. Med ostalimi ukrepi iz KP26 pa izstopa napovedana takojšnja aktivacija vseh razpoložljivih zdravstvenih zmogljivosti. Ob predpostavki, da bi to pomenilo širitev javnega financiranja za okoli polovico obsega zdravstvenih storitev, ki so jih do sedaj gospodinjstva plačevala iz žepa, bi zgolj ta ukrep saldo poslabšal za okoli 0,6 % BDP.

Tabela 4.1: Indikativna ocena javnofinančnih posledic konkretnih ukrepov koalicijske pogodbe (v % BDP)

P	Socialna kapica 2,5-kratnik PP in dohodninske spremembe (splošna olajšava, ukinitev 50-odstotnega razreda, dvig olajšave za mlade)[1]	-0,90
I	Postopna uvedba brezplačnega vrtca[2]	-0,21
I	Financiranje prebojnih razvojnih projektov sodelovanja podjetij in raziskovalnih institucij v višini 100 mio EUR v 2026-2030	-0,13
I	Izplačevanje nadomestil za bolniško odsotnost v breme ZZZS 20. delovni dan[3]	-0,12
I	Kulturni bon za 18-letnike v vrednosti 200 evrov[4]	-0,01
SALDO	**SKUPAJ KONKRETNI**	**-1,36**
P	Ustreznejša ureditev obremenitev iz naslova zdravstvenega prispevka za upokojence z nižjimi pokojninami[5]	-0,03
I	Takojšnja aktivacija vseh razpoložljivih zdravstvenih zmogljivosti, ne glede na pravni status, edini pogoj pa je licenca za opravljanje zdravstvenih storitev[6]	-0,60
I	Vzpostavitev regionalne ravni upravljanja države[7]	-0,28
I	Financiranje nevladnih organizacij preko odstotka dohodnine, ki jo nevladnim organizacijam lahko prostovoljno namenijo davkoplačevalci[8]	0,02
SALDO	**SKUPAJ MEJNI**	**-0,89**

Vir: Koalicijska pogodba, ocene FS. Opombe:

[1] Izhodišče ocene so zadnji razpoložljivi podatki o strukturi zavezancev za dohodnino glede na višino povprečne plače. Predpostavili smo ohranitev porazdelitve zavezancev na ravni povprečne v obdobju 2021-2023, ki je zadnje leto za katero so razpoložljivi podatki. Število zavezancev, višino povprečne in minimalne plače ter višino splošne dohodninske olajšave smo indeksirali z realizacijo in zadnjimi razpoložljivinapovedmi UMAR glede rasti zaposlenosti in inflacije. Pri napovedanem dvigu splošne dohodninske olajšave smo predpostavili postopen dvig za četrtino med trenutno veljavno višino in zadnjo razpoložljivo oceno minimalnih življenjskih stroškov.

[2] Predpostavili smo, da realizirani zasebni izdatki za vrtec po podatkih SURS postanejo javni.

[3] Z rastjo nominalnega BDP indeksirana ocena finančnega učinka dviga plačila bolniškega staleža v breme delodajalca z 20 na 30delovnih dni v Predlogu Zakona o interventnih ukrepih na področju zdravstva, dela in sociale ter z zdravstvom povezanih vsebin.

[4] Na osnovi zadnjega razpoložljivega podatka SURS o številu 18-letnih državljanov.

[5] Predpostavka, da so upokojenci, ki prejemajo pokojnino, do ravni minimalnih življenjskih stroškov oproščeni plačila obveznegazdravstvenega prispevka.

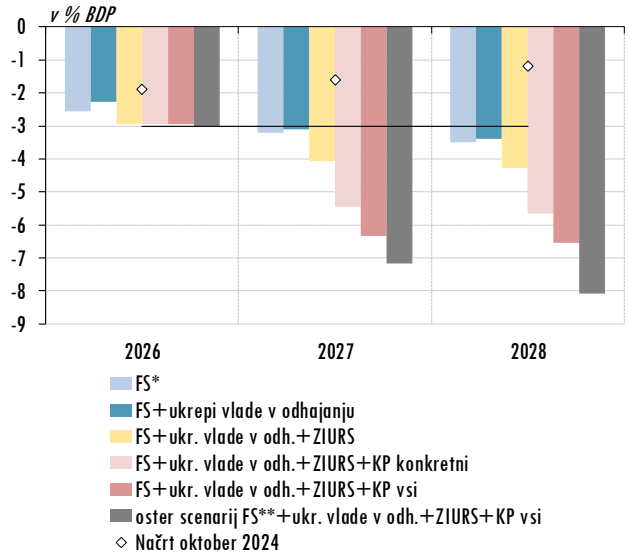
[6] Predpostavka, da polovica izdatkov gospodinjstev za zdravstvo iz žepa po zadnjih razpoložljivih podatkov SURS preide pod javno financiranje.

[7] Ocena stroškov uvedbe pokrajin na osnovi študije Državnega sveta (2020), indeksirana z rastjo nominalnega BDP.

[8] Predpostavka o ukinitvi sedanje ureditve, po kateri je del dohodnine, ki ga zavezanci ne namenijo izrecno za donacije, namenjen proračunskemu Skladu za NVO.

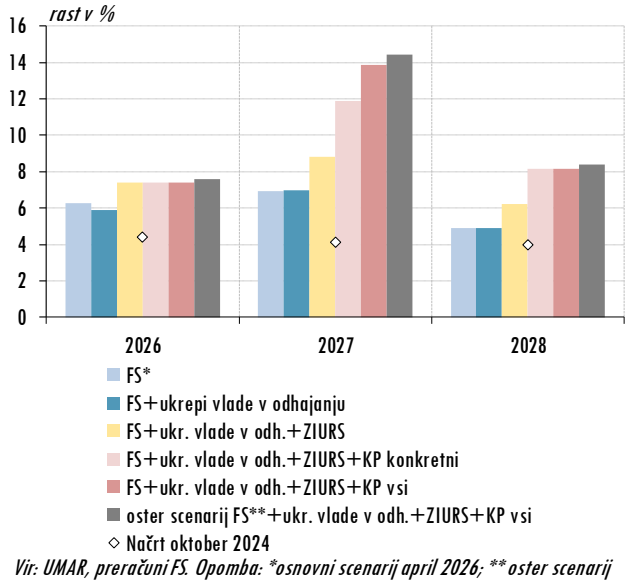
Če bi bili poleg uveljavitve ZIURS ukrepi iz KP26, ki smo jih lahko finančno ovrednotili, uveljavljeni v roku enega leta, bi se brez kompenzacijskih ukrepov lahko primanjkljaj povečal na raven med okoli -5,5 do okoli -6,5 % BDP. Uveljavitev v roku enega leta je delovna predpostavka, saj KP26 ne vsebuje časovnice uvajanja ukrepov, ki bi omogočila natančnejše simulacije. Ob večjem primanjkljaju bi bilo tudi odstopanje rasti neto izdatkov od Načrta bistveno večje kot nakazuje simulacija scenarija trenutno veljavnih politik in uveljavitve ZIURS.[11] Simulacija je indikativna in kaže obseg potrebne konsolidacije zgolj za ohranitev trenutnega stanja javnih financ, ki ne zagotavlja srednjeročne vzdržnosti. Polna uveljavitev ukrepov iz KP26 bi tako pomenila dodatno strukturno poslabšanje, v kolikor ne bi bili sprejeti kompenzacijski ukrepi. Ob tem je potrebno opozoriti, da so makroekonomske razmere zaradi povečanih geopolitičnih tveganj in možnosti energetskega cenovnega šoka zelo nepredvidljive. V kolikor bi se namreč uresničil oster scenarij ECB[12] in bi bili hkrati uveljavljeni ukrepi iz ZIURS ter vsi ukrepi KP26, ki smo jih lahko finančno ovrednotili, bi primanjkljaj lahko dosegel tudi do -8 % BDP. Scenariji ne prikazujejo samostojnega učinka KP26, temveč kombinacijo izhodiščnega javnofinančnega položaja z morebitno uveljavitvijo ZIURS, uvedbo ukrepov KP26, ki jih je mogoče finančno ovrednotiti, in nadaljevanja neugodnih geopolitičnih razmer. Prikazane simulacije tako služijo kot opozorilo na velikostni red trenutnih tveganj za javnofinančno vzdržnost. Ocenjujemo sicer, da bi še precej pred morebitno realizacijo takšnih scenarijev prišlo tako do reakcije EK, ki bi sprožila postopek presežnega primanjkljaja in zahtevala ukrepe za stabilizacijo javnih financ, kot tudi do reakcije bonitetnih agencij in finančnih trgov. Vse ključne bonitetne agencije[13] med dejavniki, ki bi lahko vodili do poslabšanja bonitetne ocene, namreč navajajo morebitno poslabšanje fiskalnih obetov. Hkrati postajajo finančni trgi zaradi rastočega javnega dolga v razvitih državah vedno bolj občutljivi na stabilnost javnih financ in bi v primeru občutnega poslabšanja fiskalnih obetov zahtevali višjo obrestno mero za financiranje slovenskega dolga.

Slika 4.2: Saldo sektorja država

*Vir: UMAR, preračuni FS. Opomba: *osnovni scenarij april 2026; **oster scenarij na osnovi ECB april 2026.*

Slika 4.3: Neto izdatki

*Vir: UMAR, preračuni FS. Opomba: *osnovni scenarij april 2026; **oster scenarij na osnovi ECB april 2026.*

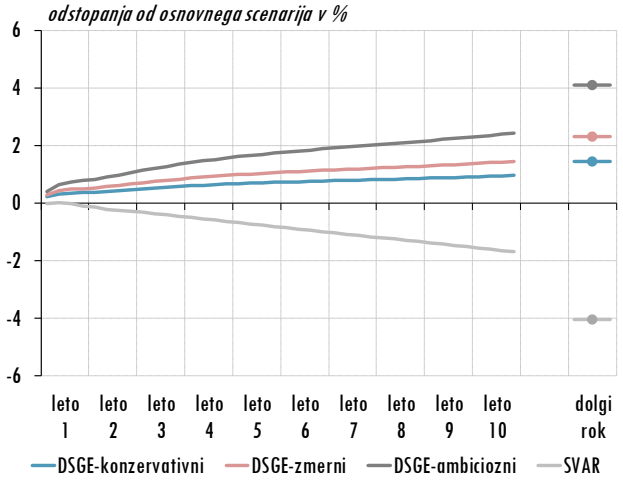
[11] Za namene te simulacije smo pri oceni učinka ZIURS izločili učinek uvedbe socialne kapice pri 7.500 EUR bruto plače, saj KP26 izrecno napoveduje uvedbo socialne kapice pri 2,5-kratniku povprečne plače v roku enega leta. Tako je učinek uvedbe socialne kapice vključen le pri oceni učinka ukrepov KP26.

[12] Glej Okvir 3.1 v FS (2026), stran 15-16.

[13] Moody's (4. 3. 2026), S&P (24.11.2025), DBRS Morningstar (21.11.2025), Fitch Ratings (13.10.2025), Scope (16.5.2025).

Modelske ocene kažejo, da bi ukrepi na gospodarsko aktivnost verjetno vplivali z zamikom in da vpliv ni enoznačen. Vpliv ukrepov iz KP26, ki jih je mogoče finančno ovrednotiti, na gospodarsko aktivnost smo ocenili z dvema makroekonomskima modeloma, ki se glede na strukturo pomembno razlikujeta.[14] Simulacije indikativno nakazujejo razpon ocen in negotovosti glede smeri vpliva na gospodarsko aktivnost.[15] Kažejo tudi, da bi bil vpliv ukrepov KP26 na gospodarsko aktivnost zgolj postopen V najbolj optimističnem primeru bi se raven potencialnega in s tem tudi realnega BDP povišala za 4 % na dolgi rok. V prvih štirih letih po uvedbi ukrepov, v katerih bi se uresničila približno tretjina njihovega skupnega učinka na gospodarsko aktivnost, bi bila ob upoštevanih predpostavkah rast potencialnega BDP v povprečju zato lahko višja za okoli 0,4 o. t. na leto. V najbolj pesimističnem primeru pa bi se zlasti zaradi povečane percepcije tveganja ekonomskih agentov ob poslabšanem stanju javnih financ gospodarska rast lahko znižala za okoli 0,2 o. t. na leto. Na podlagi teh simulacij lahko določimo tudi dinamični vpliv ukrepov KP26 na javne finance.[16] V najbolj optimističnem scenariju bi višja gospodarska rast za 0,4 o. t. na leto tako lahko v srednjem roku zmanjšala letni primanjkljaj, prikazan v Tabeli 4.1, za približno eno desetino oziroma za 0,2 o. t. BDP na leto.

Slika 4.4: Simulacije ravni BDP ob različnih scenarijih ukrepov KP26

Vir: FS. Opomba: Prikazani so rezultati simulacij z dvema različnima makroekonomskima modeloma (DSGE in SVAR) - odstopanja od osnovnih scenarijev. S pikami je prikazana ravnotežna raven odstopanja v dolgem obdobju (30 let).

Ocenjene negativne učinke ukrepov KP26 bi bilo mogoče deloma nadomestiti tudi z uresničitvijo enega temeljnih izhodišč KP26, in sicer z zagotovitvijo učinkovitejše javne porabe. Temeljni instrument doseganja učinkovitejše javne porabe so pregledi izdatkov, ki bi morali postati redni del proračunskega procesa.[17] Pregledi izdatkov se lahko nanašajo tako na celotne izdatke, česar se države praviloma poslužujejo ob resnih fiskalnih krizah, ali pa so usmerjeni v vnaprej določena področja javne porabe kot na primer javna naročila. Javna naročila predstavljajo okoli 12 % BDP (v letu 2024: 7,7 mrd EUR brez upoštevanja DDV), po nekaterih ocenah na primerih dobrih praks iz tujine pa bi prihranki ob izboljšanju učinkovitosti pri njihovi izvedbi lahko znašali med 5 in 10 %[18] oziroma okoli 1 % BDP. Slovenija se na nekaterih segmentih sistema javnih naročil v primerjavi z

[14] Prvi model je tipa SVAR in sloni na izsledkih Kozamernik in Žumer (2011), FS pa ga uporablja v sklopu procesa napovedi in za simulacije makroekonomskih šokov. Drugi je model QUEST, ki je tipa DSGE in ga v pretežni meri za oceno strukturnih reform uporablja Evropska komisija (Roeger et al., 2021). Več o uporabljenih predpostavkah za simulacije ukrepov z obema modeloma v Prilogi 2.

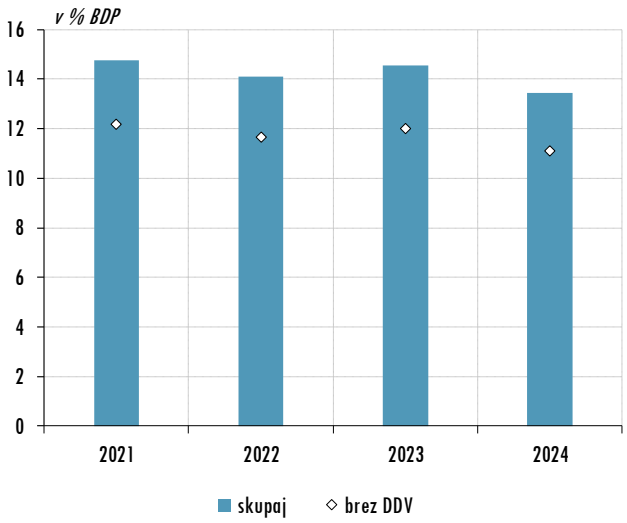
[15] Primerjaj npr. s podobnimi ugotovitvami in s tam citirano literaturo v FS (2021), Hope in Limberg (2020), Verbič et al. (2018).

[16] Pri tem uporabimo enostavno pravilo, po katerem spremenjena gospodarska rast v višini 1 o. t. povzroči spremembo salda javnih financ za okoli 0,5 o. t. BDP. Navedeno pravilo odraža oceno semi-elastičnosti spremembe proračunskega salda ob spremenjeni gospodarski rasti (glej npr. Mourre et al., 2019).

[17] Glej npr. Delakorda (2025).

[18] Glej npr. Fazekas et al. (2019) ali Lotti, C. et al. (2023).

Slika 4.5: Javna naročila

Vir: Ministrstvo za javno upravo.

ostalimi državami EU sooča z neučinkovitostmi.[19] Zato so določeni prihranki ob doslednem odpravljanju ovir pri zagotavljanju učinkovitih javnih naročil gotovo mogoči. Javna naročila vključujejo tudi investicije, za katere analiza IMF (2023) nakazuje zaostajanje za vodilnimi državami na področju učinkovitosti javnih investicij za okoli 17 %. KP26 sicer najavlja preglede obstoječih sistemov davčnih olajšav in spodbud z vidika učinkovitosti, preglednosti in razvojnih učinkov, a hkrati nakazuje uvajanje dodatnih olajšav na nekaterih področjih (glej Prilogo 1). Davčni izdatki v Sloveniji predstavljajo okoli 5 % BDP (glej Tabelo 4.2), kar je podobno kot v povprečju držav članic EU.

Tabela 4.2: Davčni izdatki v obdobju 2021–2023

v % BDP	2021	2022	2023
Davčni izdatki - SKUPAJ	**5,1**	**5,0**	**5,1**
Dohodnina	*2,3*	*2,2*	*2,3*
-neplačilo dohodnine po 20.-34. členu Zdoh-2	0,4	0,4	0,5
-regres	0,5	0,5	0,5
-vzdrževani družinski člani	0,5	0,5	0,5
-dodatna splošna olajšava	0,6	0,4	0,5
DDV	*1,8*	*1,8*	*1,7*
-hrana	0,7	0,7	0,7
-zdravila	0,2	0,2	0,2
-priprava jedi	0,2	0,2	0,2
DDPO	*0,7*	*0,7*	*0,8*
-olajšava za investiranje	0,3	0,3	0,3
-pokrivanje izgube	0,2	0,2	0,3
-olajšava za R&D	0,1	0,1	0,1
Trošarine	*0,4*	*0,2*	*0,3*
-vino	0,2	0,2	0,2
Ostali	*0,0*	*0,1*	*0,1*

Vir: MF.

[19] Zlasti pri deležu javnih naročil z zgolj enim ponudnikom, neposrednem naročanju brez zbiranja ponudb, skupnih naročilih in naročilih s pomanjkljivo sledljivostjo ob oddaji posla. Hkrati je nizek tudi delež javnih naročil iz Slovenije, objavljenih na evropski platformi javnih naročil.

5. Tveganja

Hitra izvedba nakazanih ukrepov KP26 bi zelo verjetno vodila v uvedbo postopka presežnega primanjkljaja (EDP) proti Sloveniji. Napovedi MF (2026) in napovedi FS (2026) kažejo, da bo tudi brez vključitve učinkov ZIURS najkasneje v letu 2027 presežena meja primanjkljaja pri -3 % BDP, poglabljanje primanjkljaja pa naj bi se še stopnjevalo v naslednjih letih. Podobne so tudi napovedi EK (2026a), ki je nakazala (EK, 2026b), da bi lahko EDP proti Sloveniji uvedla že letos, če jesenski proračunski dokumenti ne bodo prikazali ukrepov v smeri konsolidacije in približevanja zavezam iz Načrta, pripravljenega v jeseni 2024. Omeniti velja, da je EDP v prenovljenem sistemu ekonomskega upravljanja lahko uveden, če je javnofinančni primanjkljaj večji od -0,5 % BDP v primeru, ko dolg presega 60 % BDP in je stanje na kontrolnem računu nad mejnimi vrednostmi. Glede na zadnje napovedi MF in EK naj bi bili vsi trije navedeni pogoji izpolnjeni v letu 2026.

Slovenske javne finance so poleg dejstva, da trenutne napovedi nakazujejo možnost preseganja meje primanjkljaja pri -3 % BDP, izpostavljene številnim tveganjem. Nujno je oblikovanje manevrskega prostora za naslavljanje šokov, saj si fiskalna politika ne more privoščiti dodatnega odmikanja od ohranjanja srednjeročne javnofinančne vzdržnosti.[20] Kratkoročno med tveganji prevladujejo tista, povezana z geopolitičnimi razmerami, na dolgi rok pa se nanašajo zlasti na sisteme socialne zaščite,[21] stroške zelenega prehoda[22] in obrambne izdatke. Geopolitična tveganja, ki niso več le začasni izziv, bi lahko pomembno vplivala tako na gospodarsko aktivnost kot na javnofinančne rezultate.[23] Dolgoročna vzdržnost sistemov socialne zaščite kljub lani sprejeti pokojninski reformi ni zagotovljena. Pomembno vlogo pri omejevanju rasti izdatkov za pokojnine v okviru pokojninske reforme ima postopno spreminjanje uskladitvene formule v smeri večje uteži inflacije,[24] ki pa naj bi se glede na KP26 ukinilo. Zaradi tega bi bili po letu 2035, ko se v skladu s trenutno veljavno zakonodajo izteče usklajevanje pokojnin v razmerju 50:50 med rastjo plač in inflacijo, izdatki za pokojnine višji, na daljši rok tudi za skoraj 1 o. t. BDP. Trenutno velja za obrambne izdatke t. i. odstopna klavzula,[25] njihovo višanje pa se do določene mere ne upošteva pri ocenjevanju spoštovanja fiskalnih pravil (čeprav višajo javni dolg). Zato bo potrebno najkasneje do odprave klavzule v letu 2028 zamejiti strukturno poslabšanje stanja javnih financ, ki izvira iz višjih obrambnih izdatkov, z iskanjem ustreznih virov financiranja oziroma s prilagoditvijo drugih izdatkov.

[20] Glej objavo FS na: https://www.fs-rs.si/fiskalni-svet-ob-oblikovanju-vlade-poudarja-da-bo-morala-nova-izvrsilna-oblast-politicne-zaveze-uskladiti-z-dejanskimi-zmoznostmi-javnih-financ/

[21] Za osvežene ocene potencialnega porasta stroškov staranja in njihov vpliv na javne finance glej Milanez (2026).

[22] Glej npr. Brložnik (2022).

[23] Glej npr. Brložnik et al. (2026) in FS (2026).

[24] Glede na simulacije IER (Kump et al., 2023) bo imela sprememba uskladitvene formule v okviru pokojninske reforme največji vpliv na upočasnitev porasta javnofinančnih stroškov staranja.

[25] Glej FS (2025).

Priloga 1: Seznam ukrepov z javnofinančnimi posledicami iz koalicijske pogodbe

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Delovanje države	Vzpostavitev regionalne ravni upravljanja države		–	K
Delovanje države	Nacionalni program za dvig produktivnosti v prvih 12 mesecih mandata		+	M
Delovanje države	Enotni plačni sistem za administrativni del javnega sektorja ter ločenih sistemov za vojsko, zdravstvo, policijo, izobraževanje in kulturo ter socialno varstvene storitve			M
Delovanje države	Racionalizacija javne uprave	+	+	M
Delovanje države	Večja učinkovitost javnih politik, ocenjevanje dodane vrednosti pri razpisih, enotni inšpekcijski organ		+	M
Delovanje države	Prenova subvencij, odprava neučinkovitih	+	+	M
Delovanje države	Večja učinkovitost investicij v infrastrukturo in energetiko (CBA, BIM…), debirokratizacija postopkov, učinkovitejši nadzor		+	M
Delovanje države	Pospešitev umeščanja v prostor in investicijskih postopkov		+	M
Delovanje države	Dolgoročno investicijsko načrtovanje do 2040, krovna razvojna vizija (infrastruktura, energetika)		+	M
Delovanje države	Informativni strošek za vsako storitev države			M
Delovanje države	Premestitev državnih institucij po vsej državi	–	–	M
Delovanje države	Krepitev centrov regij za razvoj ostalih mest			M
Delovanje države	Digitalizacija pravosodja			M
Delovanje države	Vzpostavitev sistema merjenja uspešnosti dela v sodstvu, stimulativna plačna ureditev, postopna krepitev kadrovskih zmogljivosti	–	–	M
Delovanje države	Ustanovitev SKOK	–	+	M
Delovanje države	Krepitev in prenova diplomatsko-konzulame mreže glede na strateške interese države			M
Delovanje države	Prehod na e-storitve			O
Delovanje države	E-avkcijski portal za javna naročila			O
Delovanje države	Financiranje nevladnih organizacij preko odstotka dohodnine, ki jo nevladnim organizacijam lahko prostovoljno namenijo davkoplačevalci			O
Delovanje države	Učinkovita podpora črpanju EU sredstev	+	+	S
Delovanje države	Prenova sistema financiranja občin z večjo finančno avtonomijo, preglednostjo in prilagoditvijo dejanskim stroškom izvajanja nalog			S

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Davčni sistem	Postopen dvig splošne olajšave, ki sledi minimalnim življenjskim stroškom	–	+/–	K
Davčni sistem	Ukinitev 50-odstotnega dohodninskega razreda in njegova združitev z zgornjim razredom na enotno stopnjo 40 %	–	+/–	K
Davčni sistem	Olajšava za mlade do 29 let v višini 3000 EUR	–	+/–	K
Davčni sistem	Razvojna kapica v višini 2,5 do 3-kratnika povprečne plače v roku enega leta	–	–	K
Davčni sistem	Obdavčitev delniških opcij zaposlenih ob unovčenju, opcije se obravnavajo kot kapitalski dohodek, odprava obrutenja, degresivna obdavičitev 15 % za 3 leta imetja, 10 % do 7 let, 0 % po 10 letih	+	+	K
Davčni sistem	Dodatne spodbude za reinvestiranje dobičkov podjetij	–	+/–	M
Davčni sistem	Ugodnejše davčne obravnave vlaganj in kapitalskih dobičkov ob izpolnjevanju razvojnih in časovnih pogojev	–	+/–	M
Davčni sistem	Sistem pavšalne obdavčitve, omejen na izbrane panoge glede na značilno maržo z ustrezno prilagojenimi davčnimi stopnjami z zgornjo mejo 350.000 EUR letnih prihodkov	+/–	+	M
Davčni sistem	Preoblikovanje popoldanskih s.p. v enoten sistem dopolnilne dejavnosti (vključno z dopolnilno kmetijsko dejavnostjo)			M
Davčni sistem	Enotni vplačilni račun za akontacijo dohodnine in socialne prispevke		+	M
Davčni sistem	Prenova zakonodaje, ki ureja avdiovizualno ustvarjenje in okrepitev financiranja z uvedbo izvenproračunskih virov	–	–	M
Davčni sistem	Davčne spodbude za vrhunske kadre, dohodninska olajšava do 30 %	+	+	O
Davčni sistem	Davčne olajšave za R&D, digitalizacijo, avtomatizacijo, inovacije, usposabljanje zaposlenih v višini do 40 %			O
Davčni sistem	Davčne spodbude za financiranje športa, kulture, sponzorstev in donacij s strani gospodarstva			O
Davčni sistem	Davčne olajšave za vlaganja v zagonska in hitro rastoča podjetja			O
Davčni sistem	Davčne olajšave za vlaganje v kulturo			O
Davčni sistem	Znižanje obdavčitve stanovanjskih najemnin za dolgoročno oddajo	–		O*
Davčni sistem	Družinska dohodnina	–	–	S
Davčni sistem	Pregled obstoječih sistemov davčnih olajšav in spodbud z vidika učinkovitosti, preglednosti, razvojnih učinkov	–	+/–	S
Davčni sistem	Poenostavitev obdavčitve kapitalskih dobičkov			S

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Poslovno okolje	Financiranje prebojnih razvojnih projektov sodelovanja podjetij in raziskovalnih institucij v višini 100 mio EUR v 2026-2030	–	+	K
Poslovno okolje	Brezplačni paket osnovnih bančnih storitev			K
Poslovno okolje	Investicijske spodbude, degresivna amortizacija	–	+/–	M
Poslovno okolje	Krepitev konkurenčnosti startup in scaleup okolja, spodbude, olajšave in sofinanciranje	–	+	M
Poslovno okolje	Uvedba vitke delniške družbe		+	M
Poslovno okolje	Viza za zaposlene na področju startup/digitalne nomade		+	M
Poslovno okolje	Aktivna podpora države za vstop slovenskih podjetij na tuje trge zlasti v sektorjih varnosti in obrambe	–	+	M
Poslovno okolje	Študentski s.p. in normirani s.p. za upokojence	+	+	M
Poslovno okolje	Vzpostavitev centralne agencije za internacionalizacijo ali prestrukturiranje obstoječih institucij na tem področju			M
Poslovno okolje	Ciljne kreditne in jamstvene sheme za podjetja z visoko razvojno in investicijsko komponento			O
Poslovno okolje	Podpora malim podjetjem, obrtnikom, mladim podjetnikom in mladim kmetom			O
Poslovno okolje	Industrijska politika, strateški sektorji npr. lesnopredelovalna veriga			O
Poslovno okolje	Spodbujanje kapitalskega trga in vlaganj	–	+	S
Poslovno okolje	Spodbujanje tehnološke modernizacije	–	+	S
Poslovno okolje	Internacionalizacija gospodarstva, Strateški svet za gospodarstvo			S

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Infrastruktura	Gradnja JEK2		–	K
Infrastruktura	Razvoj hidroenergije in nadgradnja elektroenergetskega omrežja	–	–	M
Infrastruktura	Gradnja modularnih jedrskih reaktorjev		–	M
Infrastruktura	Gradnja manjkajočih cestnih povezav			O
Infrastruktura	Nadgradnja železniške infrastrukture			O
Infrastruktura	Razvoj letalstva, pomorstva in logistike			O
Infrastruktura	Razvoj kolesarske infrastrukture			O
Infrastruktura	Krepitev energetske samozadostnosti, zagotavljanje cenovno dostopne oskrbe z energijo			S
Infrastruktura	Ponovna preučitev rokov za uporabo premoga pri zagotavljanju stabilne energetske oskrbe			S
Trg dela	Aktivna politika zaposlovanja, prekvalifikacija za deficitarne poklice, razvoj digitalnih kompetenc, vseživljenjsko učenje, krepitev povezave med izobraževanjem in gospodarstvom	–	+	O
Trg dela	Ukrepi za pospeševanje zaposlovanja mladih, vključno z vajeništvom			O
Trg dela	Digitalizacija in poenostavitev postopkov zaposlovanja tujcev			O
Trg dela	Povečanje zaposlenosti in delovne aktivnosti		+	S
Trg dela	Preprečevanje nelojalne konkurence in prekarnega dela			S
Trg dela	Hibridno, platformno delo z namenom prilagoditve sodobnim oblikam zaposlovanja			S

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Socialna politika	Usklajevanje pokojnin 50:50		–	K
Socialna politika	Demografski sklad (dobiček gre za pokojnine)			K
Socialna politika	Odprava dvojnega plačevanja DO	–	–	K
Socialna politika	Postopna uvedba brezplačnega vrtca	–	–	K
Socialna politika	Izboljšanje položaja najranljivejših upokojencev, vključno z ustreznejšo ureditvijo obremenitev iz naslova zdravstvenega prejemka za upokojence z nižjimi pokojninami	–	–	M
Socialna politika	Odprava obstoječih neenakosti v pokojninskem sistemu, zlasti nesorazmerij pri odmernih odstotkih, vključno z ustreznejšo ureditvijo obremenitev iz naslova zdravstvenega prispevka za upokojence z nižjimi pokojninami	–	–	M
Socialna politika	Racionalizacija sistema socialnih transferjev ter vzpostavitev jasnejšega razmerja med prejemki za delo in socialnimi prejemki	+	+	M
Socialna politika	Delni odtegljaj socialne pomoči v primeru prekrškov	+	+	M
Socialna politika	Vzpostavitev sistema izvršbe denarnih kazni na socialne transferje	+	+	M
Socialna politika	Prilagoditev obremenitev DO za druge skupine	–	–	M
Socialna politika	Ureditev prispevka za dolgotrajno oskrbo na način postopne uvedbe	–	–	M
Socialna politika	Izvajanje celovite stanovanjske politike za izboljšanje dostopnosti prvega stanovanja za mlade, vključno z jamstvenimi in kreditnimi shemami			M
Socialna politika	Ukrepi za blažitev inflacije	–	–	M
Socialna politika	Razvoj dolgotrajne oskrbe s poudarkom na oskrbi na domu, ob razvoju skupnostnih oblik bivanja in institucionalne oskrbe za najzahtevnejše primere ter krepitvi kadrovskih kapacitet in vključevanju lokalnega okolja			M
Socialna politika	Dostopnost javnih storitev ter boljša podpora invalidom, vključno z opredelitvijo prioritetnih ukrepov za izboljšanje dostopnosti, hitrejšim odločanjem o pravicah in spodbujanjem zaposlovanja invalidov	–	–	M
Socialna politika	Okrepitev podpore za veterane s poudarkom na slovenski osamosvojitvi in vojni za Slovenijo 1991	–	–	M
Socialna politika	Hkratno prejemanje pokojnine in plače ob izpolnjevanju pogojev	–	–	O*
Socialna politika	Ukinitev prispevka DO za upokojence	–	–	O*
Socialna politika	Krepitev dolgotrajne oskrbe, odprava napak, krivic.			S
Socialna politika	Vzpostavitev enotnega modela družinske politike z uskladitvijo sistema otroških dodatkov in davčnih olajšav ter določitvijo razmerja med univerzalnimi in ciljanimi ukrepi			S
Socialna politika	Preučitev dodatnih pokojninskih stebrov in spodbujanje dolgoročnega varčevanja	–	+	S

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Zdravstvo	Takojšnja aktivacija vseh razpoložljivih zdravstvenih zmogljivosti, ne glede na pravni status, edini pogoj pa je licenca za opravljanje zdravstvenih storitev	–	–	K
Zdravstvo	Izplačevanje nadomestil za bolniško odsotnost v breme ZZZS 20. delovni dan	–	–	K
Zdravstvo	Zmanjšanje absentizma	+	+	M
Zdravstvo	Krepitev primarne ravni zdravstva	–	+/–	M
Zdravstvo	Izboljšanje statusa medicinskih sester, strežniškega osebja in tehničnega kadra	–	–	M
Zdravstvo	Nacionalni sistem primerljivosti cen	+	+	M
Zdravstvo	Pospešitev investicij v zdravstveno infrastrukturo, digitalizacijo, sodobno medicinsko opremo	–	+/–	M
Zdravstvo	Sistemska ureditev paliativne in hospic oskrbe			M
Zdravstvo	Prenova sistema obveznega zdravstvenega zavarovanja z jasno opredelitvijo pravic zavarovancev, večjo preglednostjo financiranja, učinkovitejšim upravljanjem sredstev ter modemizacijo organizacije in delovanja ZZZS		+	M
Zdravstvo	Preoblikovanje javnih zdravstvenih zavodov v neprofitne javne gospodarske družbe		+	M
Zdravstvo	Sklad za redke bolezni			O
Zdravstvo	Nujna medicinska pomoč in helikopterska pomoč			O
Zdravstvo	Izboljšanje dostopa do psihosocialne in psihoterapevtske podpore			O
Zdravstvo	Preventivni programi duševno zdravje			O
Zdravstvo	Razvoj pluralnih oblik izvajanja obveznega zdravstvenega zavarovanja			S
Izobraževanje	Kulturni bon za 18-letnike v vrednosti 200 evrov	–	–	K
Izobraževanje	Dvig ugleda učiteljskega poklica, več učiteljev	–	–	M
Izobraževanje	Določitev pripravljalnic in uvedba v lokalnih skupnostih			M
Izobraževanje	Novi izobraževalni programi na področju letalstva, težke mehanizacije, inženirstva	–	–	M
Izobraževanje	Decentralizacija in krepitev kakovosti slovenskega univerzitetnega prostora	–	+/–	M
Izobraževanje	Podpore za razvoj športnikov, športnih organizacij, programov in športne infrastrukture			O

področje	ukrep	vpliv na JF - kratkoročno	vpliv na JF - dolgoročno	vrsta ukrepa
Varnost	Avtocestna policija	–	–	K
Varnost	Ukinitev DOVOS prenos na Direktorat za logistiko			K
Varnost	Izboljšanje statusa prostovoljnih gasilcev in drugih pripadnikov sil zaščite in varovanja	–	–	M
Varnost	Posodobitev opreme policije, usposabljanje kadrov			O
Varnost	Nakup ključnih oborožitvenih sistemov za izgradnjo osrednjih vojaških zmogljivosti za nacionalno in kolektivno obrambo, modernizacija vojske z uvajanjem brezpilotnih sistemov, umetne inteligence in naprednega elektronskega bojevanja ter robotike			O
Varnost	Nadgradnja sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami			O
Varnost	Nadgraditev klicnih centrov 112 ter nadgradnja sistema potisnih sporočil za hitro alarmiranje prebivalstva			O
Kmetijstvo	Reinvestiranje dobička Slovenske družbe državnih gozdov nazaj v gozdno-lesno verigo	–	–	K
Kmetijstvo	Spodbude za mlade prevzemnike zemlje, oprostitev dajatev za 5 let, pavšal za mlade prevzemnike, na območjih z omejenimi dejavniki za kmetovanje (OMD)	–	+/–	M
Kmetijstvo	Poseben model pokojninske in socialne varnosti na območjih z najtežjimi omejitvami za kmetovanje	–	–	M
Kmetijstvo	Strateške naložbe v živilsko predelovalni sektor	–	+/–	M
Kmetijstvo	Spodbude lastnikom gozdov	–	–	M
Kmetijstvo	Turistični evro za dodatno finančno pomoč OMD območij	+	+	M
Kmetijstvo	Vlaganja v namakalne sisteme, mreže proti toči, sisteme za preprečevanje pozeb in rastlinjake			O
Kmetijstvo	Razvoj domače lesnopredelovalne verige z višjo dodano vrednostjo	–	+/–	S

Vir: Koalicijska pogodba, ocene FS.

Opombe:

K - konkretni ukrepi, ki so natančno definirani in jih je mogoče finančno ovrednotiti,

M - mejni ukrepi, ki niso definirani natančno, a jih je kljub temu pogojno mogoče finančno ovrednotiti,

O - obstoječi ukrepi,

O - ukrepi iz sprejetega ZIURS,*

S - splošne usmeritve, ki jih ni mogoče finančno ovrednotiti,

+ pomeni povečanje presežka / zmanjšanje primanjkljaja javnih financ,

– pomeni zmanjšanje presežka / povečanje primanjkljaja javnih financ ,

prazno polje pomeni, da smeri vpliva ni mogoče določiti.

Priloga 2: Predpostavke simulacij z makroekonomskima modeloma

SVAR

Scenarij smo pripravili glede na oceno sprememb javnofinančnih agregatov na podlagi ukrepov KP26. Vsak šok smo skladno s tem definirali ločeno, nato pa hkrati izvedli simulacijo nabora izbranih ukrepov. Vse spremembe parametrov so modelirane kot trajni šoki tako, da je vsako leto zagotovljena sprememba v višini nespremenjenega deleža posameznega agregata glede na BDP. Denarna politika se v modelu na šoke ne odziva.

V Tabeli 1 so prikazani obsegi šokov po posameznih agregatih.

Tabela 1: Predpostavke scenarijev za simulacije z modelom SVAR

	mio EUR	% BDP
Javnofinančni prihodki		
Dohodnina	-200	-0,27
Socialni prispevki	-500	-0,67
Davki podjetja	-200	-0,27
Javnofinančni izdatki		
Socialna nadomestila	500	0,67
Subvencije	100	0,13

Vir: FS.

DSGE-QUEST

Pripravili smo tri ilustrativne scenarije, ki se razlikujejo po predpostavljeni intenzivnosti učinkov ukrepov za izboljšanje poslovnega okolja, in sicer na znižanje vstopnih in fiksnih stroškov podjetij ter stroškov financiranja investicij v opredmetena in neopredmetena sredstva. Vse spremembe parametrov so modelirane kot trajni šoki. Predpostavke posameznih scenarijev so predstavljene v Tabeli 2.

Modelske ocene zajemajo le izbrane kanale delovanja ukrepov in temeljijo na poenostavljenih predpostavkah. Med pomembnejšimi sta izključitev fiskalnega pravila za zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti javnega dolga v prvih desetih letih simulacije ter uporaba Taylorjevega pravila pri vodenju denarne politike.

Tabela 2: Predpostavke scenarijev za simulacije z modelom QUEST III R&D

	Konservativni scenarij	Zmerni scenarij	Ambiciozni scenarij
Premija za tveganje pri investicijah v opredmeteni kapital	-10 bp	-20 bp	-40 bp
Premija za tveganje pri investicijah v neopredmeteni kapital	-10 bp	-20 bp	-40 bp
Vstopni stroški podjetij	-5%	-10%	-20%
Administrativna bremena za podjetja	-5%	-10%	-20%
Obdavčitev dela nizko in srednje usposobljenih delavcev	-0,4 % BDP	-0,4 % BDP	-0,4 % BDP
Obdavčitev dela visoko usposobljenih delavcev	-0,5 % BDP	-0,5 % BDP	-0,5 % BDP

Vir: FS

Literatura

Batini, N., Eyraud, L., L. Forni in A. Weber (2014). Fiscal Multipliers: Size, Determinants, and Use in Macroeconomic Projections. IMF Technical Notes and Manuals No. 14/04. International Monetary Fund. Razpoložljivo na: https://www.imf.org/external/pubs/ft/tnm/2014/tnm1404.pdf

Brložnik, J. (2022). Financiranje podnebnega prehoda v Sloveniji: dosedanja gibanja in ocena prihodnjih potreb. Fiskalni svet. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2022/04/Financiranje_podnebnega_prehoda_april2022.pdf

Brložnik, J., A. Delakorda in D. Kračun (2026). Geopolitical tensions and sustainable public finances: Global trends and implications for Slovenia's public finances. Bančni vestnik. Številka 5/2026. Združenje bank Slovenije. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2026/06/Brloznik-Delakorda-Kracun-BV-5-2026.pdf

Delakorda, A. (2025). Pregledi javnih izdatkov: dobre prakse ter stanje v EU in v Sloveniji. Fiskalni svet. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2025/06/Pregledi_javnih_izdatkov_junij2025.pdf

Državni svet (2020). Pokrajine v Sloveniji (osnutki pokrajinske zakonodaje s pregledom pristojnosti pokrajin). Razpoložljivo na: https://ds-rs.si/sites/default/files/dokumenti/pokrajine_pokrajinska_zakonodaja.pdf

Evropska komisija (2026a). European Economic Forecast Spring 2026. Institutional Paper 341. Razpoložljivo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/3360898c-cd40-46c0-b170-7adfcb993add_en?filename=ip341_en.pdf

Evropska komisija (2026b). Report from the Commission: Bulgaria, Germany, Estonia, Latvia, Slovenia (Report prepared in accordance with Article 126(3) of the Treaty on the Functioning of the European Union). COM(2026) 302 final. European Commission. Razpoložljivo na: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52026DC0302

Fazekas, M., Central European University in The Government Transparency Institute Regional (2019). Single bidding and non-competitive tendering procedures in EU co-funded projects, Publications Office of the European Union. European Commission: Directorate-General for Regional and Urban Policy. Razpoložljivo na: https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/76683bb9-856b-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en

Fiskalni svet (2021). Analiza javnofinančnih učinkov predlaganih sprememb davčne zakonodaje. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2021/07/Analiza-učinkov-predlaganih-sprememb-davčne-zakonodaje_jul21.pdf

Fiskalni svet (2025). Ocena Fiskalnega sveta o nastopu izjemnih okoliščin. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2025/04/Izjemne_okoliscine_april2025.pdf

Fiskalni svet (2026). Ocena osnutka Letnega poročila o napredku. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2026/04/LPN2026.pdf

Hope, D. in J. Limberg (2020). The Economic Consequences of Major Tax Cuts for the Rich. Working Paper 55. London School of Economics: International Inequalities Institute. Razpoložljivo na: https://researchonline.lse.ac.uk/id/eprint/107919/1/Hope_economic_consequences_of_major_tax_cuts_published.pdf

Horvath, R., Kaszab, L., Maršál, A. in K. Rabitsch. (2020). Determinants of fiscal multipliers revisited. Journal of Macroeconomics, 63. Razpoložljivo na: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0164070418301794

Huidrom, R., Kose, M. A., Lim, J. J., in F. Ohnsorge. (2020). Why do fiscal multipliers depend on fiscal positions? Journal of Monetary Economics, 114. Razpoložljivo na: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0304393219300509

IMF (2023). Republic of Slovenia: Public Investment Management Assessment - PIMA. Technical Assistance Report. International Monetary Fund. Razpoložljivo na: https://www.imf.org/-/media/files/publications/tar/2024/english/tarea2024084-print-pdf.pdf

Kozamernik, D. in T. Žumer (2011). Monetary policy and disinflation on the way to the euro in Slovenia. International Journal of Monetary Economics and Finance. Vol. 4, No. 1. Razpoložljivo na: https://www.sci-hub.box/10.1504/ijmef.2011.038267

Kump, N. in soavtorji (2023). Dinamični pokojninski model DYPENSI. EkonomIERa 01-2023. Inštitut za ekonomska raziskovanja. Razpoložljivo na: https://www.ier.si/wp-content/uploads/2023/03/ekonomiera_01-2023.pdf

Lotti, C., A. Muco, G. Spagnolo in T. Valletti (2023). Indirect Savings from Public Procurement Centralization. CESifo Working Papers 10274/2023. Razpoložljivo na: https://www.ifo.de/DocDL/cesifo1_wp10274.pdf

Milanez, A. (2026). Potencialni vplivi osveženih demografskih projekcij na dolgoročna javnofinančna tveganja. Fiskalni svet. Razpoložljivo na: https://www.fs-rs.si/wp-content/uploads/2026/05/Osvezene_projekcije_prebivalstva_maj2026.pdf

Ministrstvo za finance (2026). Osnutek Letnega poročila o napredku. Razpoložljivo na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MF/ekonomska-in-fiskalna-poltika/Letno-porocilo-o-napredku/Letno-porocilo-o-napredku-2026.pdf

Mourre, G., Poissonnier, A. in M. Lausegger (2019). The Semi-Elasticities Underlying the Cyclically-Adjusted Budget Balance: An Update & Further Analysis. European Economy. Discussion Paper 098. European Commission. Razpoložljivo na: https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2019-05/dp098_en.pdf

Roeger, W., Varga, J. in J. in 't Veld, J. (2021). The QUEST III R&D model. V: Macroeconomic modelling of R&D and innovation policies (109–127). International Economic Association Series. Palgrave Macmillan. Razpoložljivo na: https://doi.org/10.1007/978-3-030-71457-4_6

UMAR (2026). Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2026. Urad RS za makroekonomske analize in razvoj. Razpoložljivo na: https://umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/pomlad/pomladanska_2026/PN2026_03.pdf

Verbič, M. in soavtorji (2018). Javni izdatki in fiskalni multiplikatorji v razmerah različnih kombinacij ekonomske politike. EkonomIERa 01-2018. Inštitut za ekonomska raziskovanja. Razpoložljivo na: https://ier.si/wp-content/uploads/2022/12/ekonomiera_01-2018.pdf